

Halfjaarbericht 2023

Werk in uitvoering

allliander

Inhoudsopgave

Het profiel van Alliander	3
Onze missie	4
Onze strategie	5
Doelstellingen en prestaties	7
Financiële kerncijfers	8
Verslag Raad van Bestuur	9
Risicomanagement	11
Financiële gang van zaken	15
Verkorte geconsolideerde halfjaarcijfers 2023	21
Geconsolideerde winst-en-verliesrekening	21
Overzicht totaalresultaat	21
Geconsolideerde balans	22
Geconsolideerd kasstroomoverzicht	23
Mutatieoverzicht van het geconsolideerd eigen vermogen	24
Toelichting op de geconsolideerde halfjaarcijfers	25
Gebeurtenissen na balansdatum	30
Beoordelingsverklaring	31
Disclaimer	33

Het profiel van Alliander

Alliander N.V. is een netwerkbedrijf dat bestaat uit een groep bedrijven met in totaal circa 7.800 medewerkers inclusief inhuur. De aandelen van Alliander N.V. worden gehouden door provincies en gemeenten. Alliander beschikt over hoogwaardige kennis van het energienet. We investeren in de ontwikkeling van de energienetwerken en verkennen en realiseren innovatieve oplossingen. Met onze partners en aandeelhouders overleggen we over toekomstplannen en dragen we oplossingen aan voor complexe vraagstukken op het gebied van de energietransitie. Duurzaamheid speelt een zeer belangrijke rol in de keuzes die wij maken.

Onze rol in het energiesysteem

Wij distribueren energie met de hoogst mogelijke veiligheid en continuïteit. We willen ervoor zorgen dat onze klanten hier 24 uur per dag, 7 dagen in de week over kunnen beschikken. Liander is de netbeheerder die de wettelijke taak heeft de gas- en elektriciteitsnetwerken te beheren en te ontwikkelen. We staan dag en nacht klaar om storingen te verhelpen. Energie die wij distribueren komt onder meer uit energiecentrales, windparken, zonneparken en uit het buitenland. Ook leveren steeds meer consumenten en bedrijven duurzame energie die ze zelf produceren, terug aan onze energienetten. Hierdoor ontstaat een wisselwerking en verwevenheid tussen vraag en aanbod van energie.

Alliander en zijn dochterondernemingen werken samen met veel partijen in de energiesector en organisaties die willen innoveren op het gebied van energie. We maken de lokale uitwisseling van energie mogelijk en werken samen met overheden rondom vraagstukken over de warmtetransitie.

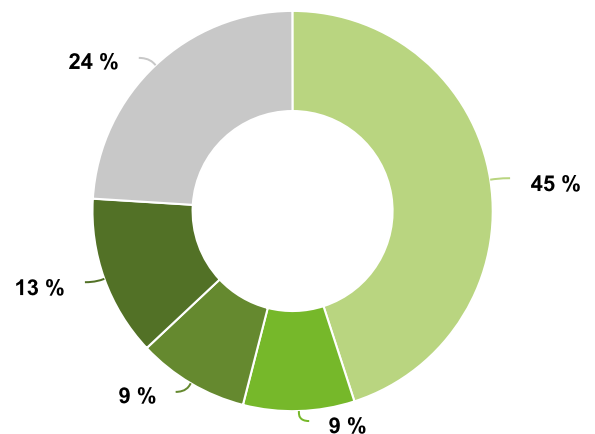
Als medeontwerper geven wij gemeenten, provincies en bedrijven inzichten die helpen bij de langjarige ontwikkeling van het energiesysteem. Wij laten de mogelijkheden van het energienet zien en geven inzicht in de maatschappelijke kosten die keuzes met zich meebrengen. Daarnaast helpen we organisaties met datadiensten en werken we samen aan de ontwikkeling van de vraag- en aanbodgestuurde flexibele energiemarkt.

Met de onderdelen van ons netwerkbedrijf faciliteren we markten met producten en diensten die bijdragen aan een toekomstbestendig energienet. We bouwen en onderhouden de infrastructuur en faciliteren vraag en aanbod van energie. We maken inzichtelijk wie, wanneer, waar en in welke hoeveelheid energie produceert of verbruikt.

Ons werkgebied

Aandeelhouders

- Gelderland: 45%
- Amsterdam: 9%
- Noord-Holland: 9%
- Friesland: 13%
- Overige aandeelhouders: 24%

Waar in dit bericht wordt gesproken over 'wij', 'Alliander', 'de onderneming', 'de Alliander-groep' of gebruik wordt gemaakt van vergelijkbare aanduidingen, dan worden daarmee Alliander N.V. en zijn dochterondernemingen bedoeld. Alliander N.V. houdt alle aandelen in onder andere Liander N.V., Qirion B.V., Firan B.V., Kenter B.V. en Alliander AG. Waar wordt gesproken over Liander, refereert dit aan netbeheerder Liander N.V. In dit bericht worden de namen van de entiteiten aangeduid zonder de rechtsvorm.

Onze missie

Wij staan voor een energievoorziening die iedereen onder gelijke condities toegang geeft tot betrouwbare, betaalbare en duurzame energie. Dat is de maatschappelijke taak waar wij iedere dag aan werken. We zorgen ervoor dat het licht brandt, de huizen warm zijn en bedrijven draaien. Zowel vandaag als in het duurzame morgen.

Hoe we verschil maken voor klanten

Via onze kabels en leidingen ontvangen ruim drie miljoen Nederlandse huishoudens en bedrijven elektriciteit, gas en warmte. We beheren ongeveer 95.000 km elektriciteitsnet en 42.000 km gasnet en zijn er trots op dat onze netten tot de betrouwbaarste ter wereld behoren. Onze collega's zetten zich dag en nacht in voor:

Betrouwbaarheid

Wij distribueren energie met de hoogst mogelijke veiligheid en continuïteit en zorgen ervoor dat klanten hier 24 uur per dag, 7 dagen in de week over kunnen beschikken. Daarom werken we veilig en proberen we geplande en ongeplande energie-onderbrekingen zoveel mogelijk te voorkomen.

Betaalbaarheid

Wij werken iedere dag aan de effectiviteit en efficiëntie van onze activiteiten om de kosten voor onze klanten zo laag mogelijk te houden.

Bereikbaarheid

Wij maken het mogelijk dat klanten hun eigen leverancier en dienstenaanbieders kunnen kiezen en energie kunnen terugleveren. En wij helpen klanten bij het overschakelen naar duurzame vormen van energie.

Onze strategie

Onze strategie bestaat uit vier pijlers en een fundament. Dat helpt ons om vandaag én in de toekomst invulling te kunnen blijven geven aan onze maatschappelijke missie. De strategische richting van Alliander wordt vanuit het voorgaande jaar gecontinueerd maar de specifieke invulling is verder aangescherpt om de versnelling die nodig is te bewerkstelligen en te anticiperen op de ontwikkelingen zoals beschreven in het vorige hoofdstuk.

1. Excellent netbeheer

Wij zijn een excellente, slagvaardige netbeheerder door te voldoen aan de wensen van onze klanten en andere belanghebbenden. In eerste instantie betreft dit het verder optimaliseren van de instandhouding van de bestaande netten en investeringen in de informatievoorziening richting de klanten.

Alliander intensiveert de samenwerking met haar klanten en stakeholders waaronder gemeenten om vroegtijdig te kunnen anticiperen op de plannen voor woningbouw, bedrijven en laadpalen. Dit met als doel zo vroegtijdig mogelijk te kunnen zorgen dat er voldoende vakmensen, materialen en fysieke ruimte is voor de uitbreidingen zowel boven als onder de grond.

Daarnaast wordt de opschaling van de productie versneld door vergaande standaardisatie en vereenvoudiging van processen middels onder andere digitalisering, met als gevolg dat meer kan worden gerealiseerd met dezelfde aantallen vakmensen. Daarbij wordt de samenwerking met de partners van Alliander verder ingezet en grote delen van het werk uitbesteed.

2. Klanten helpen bij het maken van keuzes

De komende jaren wordt schaarste op het elektriciteitsnet steeds groter. Daarom moeten we de capaciteit efficiënt benutten. We passen met name slimme oplossingen toe zoals congestiemanagement. Hiermee ontvangen klanten die systeemefficiënte keuzes maken een vergoeding (goed voor henzelf en goed voor energiesysteem). De ontwikkelingen vragen tevens op gebiedsoverstijgend niveau dat we met onze stakeholders meer regie voeren op het ontwerp van het energiesysteem. Hierin is Alliander een vertrouwde onafhankelijke partner voor de energiemarkt en een relevante partner in de energietransitie.

3. Investeren in open netten

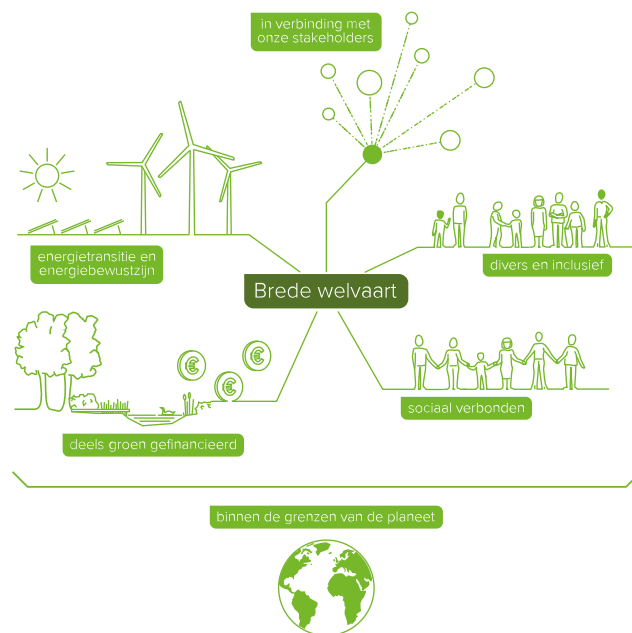
Een betrouwbaar, betaalbaar en bereikbaar energiesysteem bestaat in de duurzame toekomst uit meerdere energiedragers. In aanvulling op het netbeheer van elektriciteit en het huidige aardgas en groen gas acteert Alliander als infrabeheerder voor verschillende energiedragers inclusief warmte en voor duurzame gassen, onder meer door hergebruik van het bestaande gasnet. We beïnvloeden proactief strategisch regulatorische veranderingen en helpen daarmee de betaalbaarheid en betrouwbaarheid van het energienet te waarborgen. Dat betekent dat we zorgen voor balans in de energievoorziening en het regionale energiesysteem integraal ontwerpen. Hierbij werken we aan een energienet waarin optimaal gebruik wordt gemaakt van de verschillende energiedragers zodat de energievoorziening voor alle sectoren, momenten van de dag en over de seizoenen heen, betrouwbaar en betaalbaar functioneert.

4. Digitaliseren

We zorgen voor een radicale versnelling van de digitalisering van onze netten, onze werkprocessen en marktfacilitering door een waardegedreven digitaliseringsproces en betrouwbare en flexibele IT. Dat betekent dat we realtime inzicht hebben in het net en in staat zijn energiestromen te beïnvloeden, dat onze processen (op kantoor en in het veld) maximaal bijdragen aan de doelen van de organisatie, dat onze marktfaciliterende taak verder is doorontwikkeld en dat we bijdragen aan de digitalisering van de energiemarkt.

Ons fundament

We zijn een slagvaardige, veilige, kostenbewuste, duurzame en inclusieve organisatie. Dat betekent dat we zorgen voor 'iedereen veilig thuis'. En dat we sturen op het sterk verhogen van productie samen met onze partners, waarbij we tegelijkertijd onze kostenefficiëntie verder verbeteren. Vanuit effectieve besluitvorming creëren we focus, anticiperen we proactief op de ontwikkelingen om ons heen en sturen we actief op realisatie van onze doelen. Daarbij integreren we het 'bredewelvaartsdenken' in onze besluitvorming en bevorderen circulair netbeheer. Als werkgever investeren we in toekomstgerichte kennis, de duurzame inzetbaarheid van onze medewerkers en het hebben van een inclusieve werkomgeving.

Doelstellingen en prestaties

Een hoge leveringsbetrouwbaarheid tegen lage kosten

KPI	Resultaat 30 juni 2023	Doelstelling ultimo 2023	Resultaten 31 december 2022
Klantgemak	Consumenten 40%	Klantgemak gemeten door de NES score is hoger dan 48% (consumenten) en 42% (zakelijke klanten)	Consumenten 49%
	Zakelijke klanten 35%		Zakelijke klanten 34%
Uitvalduur elektriciteit over de afgelopen 12 maanden (in minuten) ¹	23,2	Maximaal 23	21,3
Het aantal unieke kabelnummers met meer dan vijf storingen over de afgelopen 12 maanden	43	Maximaal 17	28

Verduurzaming van de energievoorziening en van onze organisatie

KPI	Resultaat 30 juni 2023	Doelstelling ultimo 2023	Resultaten 31 december 2022
Bruto CO ₂ -uitstoot eigen bedrijfsvoering ²	260 kton	Maximaal 416 kton	394 kton
Vergroeningen CO ₂ -uitstoot eigen bedrijfsvoering	184 kton	Maximaal 416 kton	278 kton
Netto CO ₂ -uitstoot eigen bedrijfsvoering	76 kton	0 kton (klimaatneutraal)	116 kton
Circulair ingekocht ³	32%	Minimaal 31% van al onze primaire assets	28%

Een veilig netwerk en een veilige werk- en dataomgeving

KPI	Resultaat 30 juni 2023	Doelstelling ultimo 2023	Resultaten 31 december 2022
LTIF (lost time injury frequency)	2,0	Geen ⁴	1,7

Een aantrekkelijke, inclusieve werkgever met gelijke kansen voor iedereen

KPI	Resultaat 30 juni 2023	Doelstelling ultimo 2023	Resultaten 31 december 2022
Score medewerkersonderzoek	82%	Minimaal 81%	82%
Verzuim medewerkers	4,3%	Maximaal 4,3%	4,8%
Vrouwen in leidinggevende posities	30,1%	Minimaal 32%	28,3%
Medewerkers met afstand tot de arbeidsmarkt	82	Minimaal 154 leer-/werkplekken aanbieden. Hierbij wordt gestreefd naar minimaal 154 plaatsen die voldoen aan de Participatiewet.	90

Een kredietwaardige onderneming met een solide rendement

KPI	Resultaat 30 juni 2023	Doelstelling ultimo 2023	Resultaten 31 december 2022
Behoud solide rating	S&P: A+/A-1/stable outlook Moody's Aa3/P-1/stable outlook	Handhaven solide A rating profiel	S&P: A+/A-1/stable outlook Moody's Aa3/P-1/stable outlook
FFO/nettoschuld	18,5%	Minimaal 15%	19,2%
Rentedekking	11,4	Minimaal 3,5	12,1
Nettoschuld/(nettoschuld + eigen vermogen)	46,5%	Maximaal 60%	43,8%
Solvabiliteit	46,9%	Minimaal 30%	49,0%

- De uitvalduur elektriciteit wijkt af van de geregleerde rapportage. In deze rapportage worden de storingen in het hoogspanningsnet (CBL-assets) waarvan Liander eigenaar is niet meegenomen.
- Vanaf 2023 wil Alliander klimaatneutraal zijn. Dit houdt in dat de netto uitstoot van broeikasgas van onze eigen organisatie, met name scope 1 en 2, nul is. Om die reden wordt er vanaf 2023 ook gerapporteerd over de bruto CO₂-uitstoot en vergroening. Vergroening vindt voornamelijk plaats met Garanties van Oorsprong van Windparken.
- De scope van de KPI is primaire assets: LS- en MS-kabels, gasbuizen, distributie- en vermogenstransformatoren en (slimme) elektriciteits- en gasmeters.
- Voor de prestatie-indicator LTIF is geen target vastgesteld. Dit is ingegeven door het feit dat het aantal ongevallen met verzuim idealiter "0" zou moeten zijn. We willen daarbij telkens een dalende trend laten zien.

Financiële kerncijfers

€ miljoen tenzij anders vermeld	1 ^o halfjaar	
	2023	2022
Totaal bedrijfsopbrengsten	1.370	1.095
Bedrijfskosten	1.185	927
Bedrijfsresultaat	185	168
Resultaat na belastingen	109	107
Resultaat na belastingen exclusief bijzondere posten en fair value mutaties	105	88
Investerings in materiële vaste activa	641	579
Kasstroom uit operationele activiteiten	245	181
	30 juni 2023	31 december 2022
Totaal activa	11.216	10.692
Totaal eigen vermogen	4.590	4.570
Nettoschuldpositie ¹	3.733	3.293

- De nettoschuldpositie wordt gevormd door de rentedragende schulden verminderd met de liquide middelen.

Verslag Raad van Bestuur

Werk in uitvoering

Nederland wil in 2050 klimaatneutraal zijn. Al in 2030 zal ongeveer 85% van de elektriciteit die wordt verbruikt van hernieuwbare bronnen zoals wind en zon komen. Steeds meer consumenten en bedrijven zijn volop aan het verduurzamen. Door de toenemende vraag naar en aanbod van elektriciteit, stijgt de behoefte aan capaciteit van het elektriciteitsnet snel. Om in die behoefte te voorzien, zijn we bezig met de grootste verbouwing van Nederland ooit.

We investeren onverminderd door

De totale investeringen in met name het onderhouden en uitbreiden van het gas- en elektriciteitsnet zijn gestegen met € 62 miljoen ten opzichte van het eerste halfjaar 2022 (€ 579 miljoen). We bouwden 595 nieuwe transformatorhuisjes (2022: 593) en legden 1.084 kilometer kabel (2022: 918 kilometer) voor het elektriciteitsnet. Ook het onderhoud van het gasnet is een belangrijk onderdeel van ons werk: 2,6 miljoen klanten zijn hiervan afhankelijk voor hun dagelijkse gasvoorziening. In totaal hebben we het afgelopen half jaar 68 kilometer aan gasleiding vervangen om het gasnet betrouwbaar en veilig te houden (2022: 50 kilometer).

Na een zorgvuldig proces hebben we in juni met ABP en OMERS Infrastructure overeenstemming bereikt om dochterbedrijf Kenter over te nemen. Het commitment van dit consortium om gedurende langere tijd aandeelhouder te blijven en bij te dragen aan de energietransitie, geeft vertrouwen dat uitvoering gegeven kan worden aan de geplande groei van het bedrijf, de ontwikkeling van de medewerkers en de relatie met klanten en leveranciers. De komende periode doorlopen we de gebruikelijke advies- en goedkeuringstrajecten met onder andere de ACM en aandeelhouders van Alliander, waarna we de transactie naar verwachting dit najaar afronden.

Grootste aanbesteding ooit

Onderdeel van onze strategie is dat we langjarige samenwerkingen aangaan met partijen om onze productiviteit te verhogen. Hiermee kunnen we de totale arbeidscapaciteit vergroten en onze realisatie versnellen. Afgelopen kwartaal ronden we ons grootste aanbestedingstraject ooit af. Het gaat om de aanleg van 4.500 kilometer nieuwe kabels en de bouw van 1.600 nieuwe transformatorhuisjes in Gelderland en Noord-Holland. Daarmee is via de programma's Helix NHN en NuGelre een investering van meer dan € 1,5 miljard gemoeid. De werkzaamheden starten in september.

Beter benutten van het net

Naast uitbreiden en verzwaren, zal ook de bestaande capaciteit van het elektriciteitsnet beter benut moeten worden. We gaan naar een flexibel energiesysteem, waarbij elektriciteit niet meer 24/7 tegen dezelfde prijs beschikbaar is, maar de nettarieven meer gebaseerd zullen zijn op de drukte op het energienet. Dit vraagt om een andere rol van zowel netbeheerders als klanten, (markt)partijen en overheden. Wij roepen klanten op om kritisch te blijven kijken naar hun energieverbruik en deze waar mogelijk aan te passen aan de beschikbare capaciteit. Ondertussen onderzoeken we proactief hoe wij klanten kunnen aansluiten of voorzien van de gevraagde capaciteit, zowel binnen congestiegebieden als daarbuiten. Dat doen we onder andere door samen met de sector te kijken naar het tarievenstelsel, door te onderzoeken hoe we ons bestaande net zwaarder kunnen belasten en door met klanten het gesprek aan te gaan over flex-oplossingen. In de Haven van Amsterdam en bij onderstation Leimuideren hebben we bijvoorbeeld een nieuw type flexibel contract toegepast, waardoor we meerdere klanten op de wachtlijst eerder van transportcapaciteit konden voorzien.

Het is van belang dat onze klanten ook de transitie maken naar flexibeler omgaan met hun energieverbruik. In juni organiseerden we samen met Tennet, MKB Nederland en Stedin een webinar waar ruim 400 bedrijven aan deelnamen, om ondernemers een beter beeld te geven van flexibel vermogen en hun rol hierin.

Een belangrijke stap voorwaarts was het besluit van de ACM om flexibele contracten en tijdsgebonden contracten toe te staan in aanvulling op de traditionele contracten vooruitlopend op een codewijziging.

Overlast tijdens de verbouwing

Ondanks alle inspanningen, loopt de drukte op het net op. En daar merkt iedereen wat van. Waar bedrijven al langer last hebben van oplopende wachttijden, ervaren nu ook consumenten dat het elektriciteitsnet in de woonwijk op piekmomenten tegen haar grenzen aanloopt. Afgelopen half jaar was dat goed te merken in de toename van zogeheten spanningsproblemen: consumenten kunnen dan op piektijden hun opgewekte zonnestroom kortstondig niet terug leveren. Om consumenten te informeren over de impact van de energietransitie, onze rol als netbeheerder én hen verder te helpen met concrete oplossingen, startten we medio juni de grootschalige consumentencampagne 'Met de stroom vooruit'.

Veiligheid en toenemende agressie naar medewerkers

Het aantal ongevallen met verzuim daalde licht ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar. Toch is elk ongeval er één teveel. We zijn met name enorm geschrokken van twee incidenten waarbij collega's na een kortsluiting met brandwonden in het ziekenhuis zijn beland. Gelukkig zijn de collega's inmiddels weer hersteld.

We worden helaas ook geconfronteerd met nieuwe vormen van onveiligheid. Collega's krijgen in toenemende mate te maken met grensoverschrijdend gedrag en fysieke dreiging van klanten. Het gaat dan bijvoorbeeld over ontevredenheid over een lange wachttijd of een opengebroken straat, waarbij de emoties hoog oplopen. Deze ontwikkeling volgen we nauwlettend en waar nodig nemen we extra maatregelen.

Naar een nieuwe vorm van samenwerking

De grootste verbouwing van Nederland ooit vraagt om een nieuwe vorm van samenwerking. Een mooi voorbeeld is hoe we samen met het kabinet, het Interprovinciaal Overleg, de Vereniging Nederlandse Gemeenten, VNO NCW, marktpartijen en Netbeheer Nederland, de aanpak van netcongestie topprioriteit maken. Met het Landelijk Actieplan Netcongestie (LAN) werken we intensief samen met overheid en bedrijfsleven om de schaarste aan transportcapaciteit aan te pakken. Het LAN wordt uitgebreid naar laagspanning, om ook de problematiek in de gebouwde omgeving tijdig te adresseren.

En nu alle plannen (o.a. de Regionale Energie Strategieën, Transitie Visie Warmte, de Nationale Agenda Laadinfrastructuur en de Cluster Energie Strategieën) klaar zijn verschuift de aandacht naar de uitvoering. Want voor alle richtinggevende keuzes geldt dat de uitvoering cruciaal is om de klimaatdoelen te halen. Daarvoor is het belangrijk dat gemeenten en provincies bij gebiedsontwikkelingsplannen al vanaf het begin rekening houden met de energievoorziening, zodat tijdig de benodigde ruimte, materialen en mensen georganiseerd kunnen worden. Dat vraagt dus om een planmatige aanpak, samenwerking tussen sectoren en een stevige rol voor uitvoerende partijen. Het vraagt ook dat gemeente en ontwikkelaars de netbeheerders in een vroeg stadium betrekken bij hun plannen én dat we al in de planfase meedenken over het energieconcept dat wordt toegepast. Hierbij is belangrijk dat we ook samen kijken naar alternatieven voor elektriciteit, zoals bijvoorbeeld lage temperatuur warmte.

Duidelijkheid over plannen en uitvoering helpt het bedrijfsleven en overheden vooruit met hun verduurzamingsplannen. De recente val van het kabinet heeft een mogelijk negatief effect op de vaststelling van nieuwe belangrijke wetgeving voor Alliander. Daarom hebben we samen met een groot aantal andere maatschappelijke partijen opgeroepen om de klimaataanpak niet te laten stilvallen, maar maximaal in te zetten op de uitvoering van de energietransitie. De stap naar uitvoering vraagt heldere keuzes, transitiepaden met klanten samen waar te maken en hierop te blijven versnellen. Daartoe blijven wij de komende tijd dan ook oproepen.

Alleen zo kunnen we met focus werken aan het veranderend energienet. Daar blijven wij ons met al onze collega's voor inzetten. Nu en in de toekomst.

Raad van Bestuur Alliander N.V., 28 juli 2023

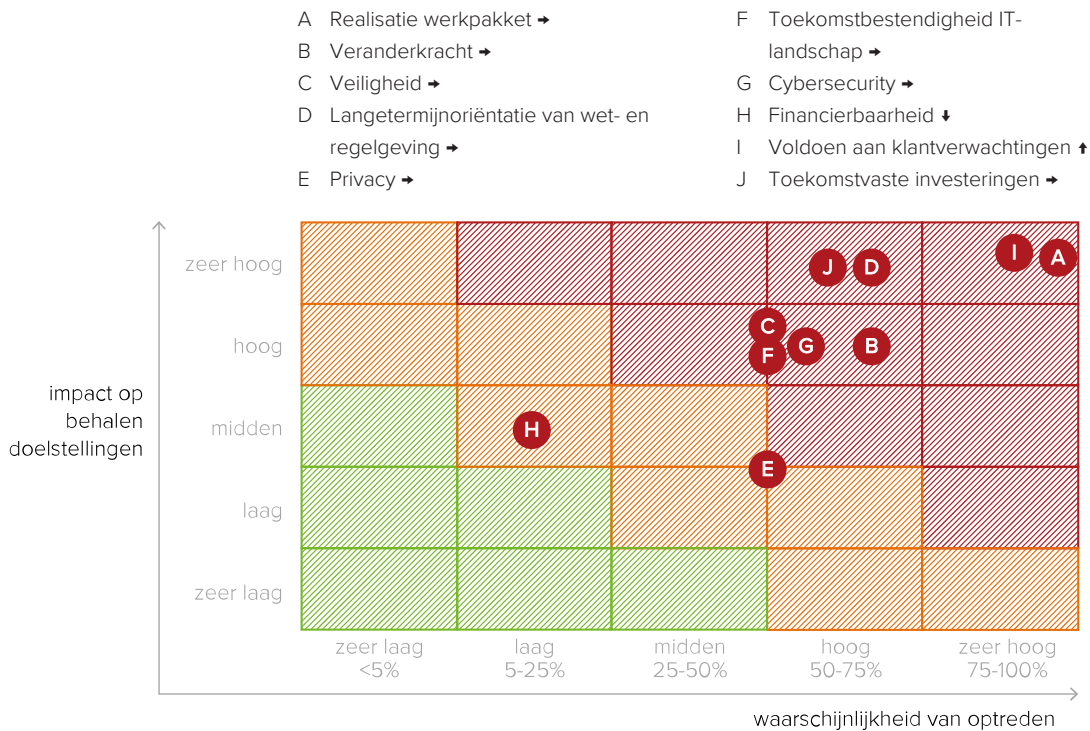

Vlnr: Daan Schut (CTO), Marlies Visser (COO), Maarten Otto (CEO), Walter Bien (CFO)

Risicomanagement

Het werk dat Alliander verzet om energie voor iedereen betrouwbaar, betaalbaar en bereikbaar te houden, gaat gepaard met risico's. Bijvoorbeeld op het gebied van veiligheid of financiën. Dat er risico's zijn, is onvermijdelijk. Belangrijk is echter om inzicht te hebben en te houden in deze risico's. Dit helpt ons bij de keuze voor risicobeheersing en het op een verantwoorde wijze realiseren van onze strategische doelstellingen.

Alliander hecht grote waarde aan goed risicomanagement. Het zorgt voor voldoende zekerheid om onze strategische doelstellingen op een verantwoorde manier te behalen. Daarvoor gebruiken wij een raamwerk voor risicomanagement met daarin onze principes. Hierdoor stellen we onze organisatie in staat om bij te sturen en te verbeteren en kan Alliander voldoen aan wet- en regelgeving. De risico's worden frequent door de Raad van Bestuur en met de Raad van Commissarissen besproken. De mogelijke impact op onze strategische doelen en de waarschijnlijkheid van optreden bepalen wat we als onze belangrijkste risico's definiëren.

Hieronder staat per risico beschreven wat het risico inhoudt, hoe Alliander het risico beheerst en wat de ontwikkeling van het risico is in het afgelopen halfjaar: afnemend, neutraal of toenemend.

- Afnemend: ↓
- Neutraal: →
- Toenemend: ↑

Realisatie werkpakket →

Wat is het risico?

Door de energietransitie en economische groei neemt het werkvolume sneller toe dan verwacht, vooral het werkpakket voor elektriciteit. De krappe arbeidsmarkt voor technisch personeel, lange opleidingstijden en de volatiliteit in de prognoses van het type/volume werk maken het tijdig opschalen in capaciteit moeilijk. Daarnaast zien we ook een schaarste aan bepaalde materialen in de markt. De oorlog in Oekraïne vergroot deze schaarste. Dit heeft tot gevolg dat een toenemend deel van het werkpakket niet wordt gerealiseerd en doorschuift. Ook het perspectief voor de middellange termijn tot aan 2030 is dat nog een grote productieopgave voor ons ligt.

Hoe wordt het risico gemanaged?

Alliander werkt aan de uitdaging rondom de realisatie van het werkpakket door de productie te verhogen en het net efficiënter te benutten. Om in 2030 tijdig oplossingen aan onze klanten te kunnen bieden, hebben we de uitvoering van de werkzaamheden grootschalig opgeschaald. Daarnaast wordt het net beter benut door slimme oplossingen en flexibiliteit van klanten. Hierdoor ontstaat minder piekbelasting en kunnen meer klanten aangesloten worden. Het vergroten van de productie wordt gerealiseerd door in te zetten op het structureel verstevigen van de huidige processen, door maximale flow in de ketens te brengen en door te digitaliseren.

Ondanks ingezette beheersmaatregelen blijft het risico op het niet realiseren van de benodigde productie onverminderd hoog. Afgelopen halfjaar zijn diverse acties gerealiseerd die bijdragen aan de verdere beheersing van dit risico, waaronder een resourceplan en prognose en buffervoorraad voor kritieke materialen.

Voldoen aan klantverwachtingen ↑

Wat is het risico?

Door de enorme vraag lukt het ons in toenemende mate niet meer om aan de verwachtingen van onze klanten te voldoen. De transportschaarste neemt toe en we zien de aansluittermijnen oplopen. Ook de klantinteractie neemt toe. Dit alles heeft impact op onze klanten en vergt goede en tijdige (persoonlijke) communicatie. Tegelijkertijd hebben onze klanten steeds hogere verwachtingen van onze transparantie en dienstverlening. De aandacht voor netbeheerders in (landelijke) media neemt toe. De toenemende capaciteitsissues in het net hebben een impact op onze klantscore.

Hoe wordt het risico gemanaged?

De focus ligt op het verbeteren van klantbediening door middel van het beschikbaar stellen van informatie. Op deze manier weet de klant wat hij of zij wanneer van ons kan verwachten. Onze communicatiestrategie is proactief, tijdig en transparant en geeft waar mogelijk het handelingsperspectief van de klant weer. We hanteren hierin een regio- en klantspecifieke benadering, via verschillende kanalen. We trekken op het gebied van communicatie steeds meer op met de andere netbeheerders.

Langetermijnoriëntatie van wet- en regelgeving →

Wat is het risico?

Beleid en regelgeving binnen het energiedomein hebben effect op onze activiteiten en rentabiliteit. Beleid en regelgeving sluiten niet altijd aan op de huidige context van de energietransitie en het veranderend energiesysteem. Dat heeft mogelijk gevolgen voor het behalen van doelstellingen. De recente val van het kabinet heeft daarnaast een mogelijk negatief effect op vaststelling van nieuwe belangrijke wetgeving voor Alliander.

Hoe wordt het risico gemanaged?

In de basis betreft de beheersing van de duurzame relatie met de wetgever en de toezichthouder. We bespreken de ontwikkelingen die van belang zijn in de nieuwe context van de energietransitie. We waarborgen een redelijk rendement en het behoud van voldoende financiële ruimte om onze wettelijke taken uit te kunnen voeren. Daarnaast doen we actief voorstellen voor de benodigde aanpassingen in wet- en regelgeving (nationaal en Europees). Dit doen we in toenemende mate gezamenlijk als netbeheerders binnen Netbeheer Nederland. Zo heeft Alliander het afgelopen halfjaar veel concrete punten meegegeven over het concept van de Energiewet die in juni 2023 aan de Tweede Kamer is gestuurd. Netbeheerder Liander neemt deel aan het Landelijk Actieprogramma Netcongestie. Dit actieprogramma kijkt breed naar landelijke en regionale oplossingen voor netcongestie en is gezamenlijk opgesteld door netbeheerders, ACM, medeoverheden, het Rijk en marktpartijen. Deze partijen zijn alle geïnteresseerd in de acties uit het programma. Met het actieplan willen de betrokken partijen aan meerdere knoppen tegelijk draaien om de problemen met het volle elektriciteitsnet zoveel mogelijk te beperken en voorkomen.

Toekomstvaste investeringen →

Wat is het risico?

We leggen een energie-infrastructuur aan voor circa veertig jaar. Gelijktijdig hebben we te maken met een omgeving waarin keuzes worden gemaakt die ontwikkelingen stimuleren die maatschappelijk niet altijd in een optimale energievisie passen. Dit kan mogelijk leiden tot suboptimale investeringen die niet tot einde levensduur volledig worden uitgenut. Daarnaast bestaat het risico op hogere kosten voor de infrastructuur en maatschappij.

Hoe wordt het risico gemanaged?

We sluiten klanten aan op het elektriciteitsnet daar waar een aanvraag gedaan wordt. Indien nodig, gaan we met klanten in gesprek om de reden van de aanvraag te bespreken en alternatieven aan te dragen. In samenwerking met alle provincies werken we aan prioriteren en programmeren. In dat kader is een Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat (MIEK) en op provinciaal niveau de pMIEK opgesteld. Tevens stimuleren wij het opstellen van de energievisie. Hierin is vastgelegd wat de toekomstige verwachte vraag en aanbod van energie is en welk optimale energiesysteem zal moeten worden ingericht om vraag en aanbod optimaal te faciliteren.

Veranderkracht →

Wat is het risico?

Onze klanten en de maatschappij hebben hoge verwachtingen van Alliander in de context van de energietransitie. Om onze maatschappelijke opdracht waar te maken zijn veranderingen nodig om de verwachtingen van de maatschappij en klanten waar te maken.

Hoe wordt het risico gemanaged?

Om de veranderkracht te vergroten werken we vanuit één gezamenlijk doel, aan een wendbare, slagvaardige en kostenefficiënte organisatie en als één team. We werken vanuit een heldere en scherpe strategie en vanuit een heldere koers, kaders en keuzes. De koers en kaders vertalen we naar heldere doelen, kritieke succesfactoren en prestatie-indicatoren op organisatie, organisatieonderdeel, keten en teamniveau waarop we monitoren en evalueren. We zetten onverminderd in op het werken aan een lerende en presterende organisatie met een resultaatgerichte cultuur met het juiste leiderschap. Op deze manier verandert de organisatie mee met de verwachtingen die de maatschappij en klanten van Alliander hebben.

Cybersecurity →

Wat is het risico?

Ons energienet en bovengrondse installaties digitaliseren in toenemende mate. Cyberaanvallen met een politiek of terroristisch oogmerk richten zich steeds vaker op vitale infrastructuur. Actuele gebeurtenissen waar wereldwijd veel aandacht voor is, beïnvloeden dit dreigingsbeeld. Ransomware, het met crimineel oogmerk versleutelen van bestanden en systemen om losgeld te eisen voor het weer toegankelijk maken ervan, is dusdanig geëvolueerd dat het een risico vormt voor de nationale veiligheid van Nederland. Verstoring of uitval van de digitale ruimte kan leiden tot verstoring van het dagelijks leven of zelfs tot maatschappelijke ontwrichting. De levering van elektriciteit is hiermee onlosmakelijk verbonden.

Hoe wordt het risico gemanaged?

We beheersen dit risico door te werken aan onze digitale weerbaarheid en toepassing van het ISO CyberSecurity Framework. We zetten in op het identificeren van bedreigingen en kwetsbaarheden door gebruik te maken van de Alliander Security Governance, het Security Beleid, risico identificatie en externe bronnen. We beschermen Alliander tegen cyberrisico's door risicomanagement en een cultuur waarin security een vanzelfsprekendheid is. We detecteren risico's door actief te monitoren op geïdentificeerde bedreigingen en reageren adequaat door beveiligingsincidenten op te lossen en nader te onderzoeken. Afgelopen halfjaar zijn aanvullende maatregelen ter beheersing van dit risico ingeregeld, waaronder het verplicht meenemen van security bij nieuwe digitaliseringsinitiatieven en plannen rondom business continuity die zijn gerealiseerd.

Veiligheid →

Wat is het risico?

Onze activiteiten brengen risico's met zich mee voor de veiligheid en gezondheid van onze medewerkers, aannemers, klanten en omgeving. Er zijn twee type veiligheidsrisico's: enerzijds kan een arbeidsongeval plaatsvinden tijdens het werk. Anderzijds kunnen er explosies, brand, verstikking, kortsluiting of andere ongelukken plaatsvinden als gevolg van assetfalen. Ondanks alle maatregelen blijft de kans op een ongeval bestaan. De potentiële impact is groot.

Hoe wordt het risico gemanaged?

We werken in de basis aan veiligheid door in te zetten op het borgen van de veiligheid van ons energienet en onze assets, veilig te werken aan het net en het nog verder verstevigen van onze veiligheidscultuur. We borgen de veiligheid van ons net door bij de keuze voor nieuwe assetstandaarden en bij aanbestedingen veiligheid altijd integraal onderdeel van de ontwerp en selectiecriteria te laten zijn. We evalueren incidenten opdat we er van leren. Veilig werken aan het net krijgt vorm door veiligheidsrisico's inzichtelijk te maken en benodigde maatregelen te vertalen in werkinstructies. We zorgen ervoor dat alleen gekwalificeerde medewerkers het werk uitvoeren. Leidinggevenden zien toe op het toepassen van werkinstructies en het gebruik van beschermingsmiddelen via o.a. werkplekinspecties en veiligheidsobservatierondes. Tenslotte bouwen we verder aan een veiligheidscultuur van leren en presteren waarin we risico's herkennen en bespreken en we indien nodig handelen. Verdere groei op de veiligheidsladder is opgenomen als strategische mijlpaal van Alliander.

Toekomstbestendigheid IT-landschap →

Wat is het risico?

We doorlopen de digitale transformatie naar een datagedreven netbeheerder ter ondersteuning van onze strategie. Gezien de grote productieopgave waar Alliander voor staat, neemt de vraag naar snelle virtuele oplossingen toe. Het risico bestaat dat het IT-landschap niet voldoende kan opschalen om de doelen te realiseren.

Hoe wordt het risico gemanaged?

We zetten in op een future-proof digitaliseringslandschap met de langetermijntwikkeling van onze 'core' systemen welke we uittekenen en plannen de aanpak van deze systemen met prioriteit. We stellen een IT-visie op het IT-landschap op. Daarbij creëren we overzicht in ons applicatielandschap en technische bouwblokken. Verder schalen we op in onze digitaliseringseffort door de initiatieven te koppelen aan de strategische pijlers met bijbehorende prioritering. We zorgen voor resources en efficiënte samenwerking om onze doelen te realiseren. We selecteren partners ter ondersteuning en vergroten van de capaciteit.

Privacy →

Wat is het risico?

Bij het beheren van het energienet hebben we te maken met persoonsgegevens. Denk hierbij aan gegevens over aansluitingen, energiecontracten, verbruik en kosten. Het verwerken van deze gegevens dient conform de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) te gebeuren. Onrechtmatig of incorrect gebruik van persoonsgegevens schaadt betrokkenen en kan leiden tot boetes en reputatieschade.

Hoe wordt het risico gemanaged?

We werken aan het verhogen van privacybewustzijn door medewerkers te trainen. We hebben privacybeleid voor de inrichting, uitvoering, het beheer, de monitoring en het continu verbeteren van privacy. In verwerkingsregisters houden we bij welke persoonsgegevens worden verwerkt en met welk doel. We zorgen voor toegangscntrole van gebruikers van applicaties en administreren en beheren gebruikers van IT. En borgen de privacy in verwerkersovereenkomsten met leveranciers. Mocht er toch onverhoopt een datalek of incident plaatsvinden, dan hebben we hier een procedure voor en melden we dit bij de toezichthouder.

Financierbaarheid ↓

Wat is het risico?

De energietransitie brengt voor Alliander enorm hoge investeringen met zich mee. Deze investeringen blijven de komende jaren fors toenemen. De huidige reguleringsmethodiek voorziet in een vergoeding over de looptijd van de assets waarin geïnvesteerd wordt en niet in een vergoeding op het moment van investeren. We financieren een groot deel voor wat we in de komende jaren pas kunnen terugverdienen. Door de stijgende investeringen ontstaat een aanzienlijke toename in de financieringsbehoefte, waardoor op termijn druk ontstaat op onze financieringsratio's en onze rating.

Hoe wordt het risico gemanaged?

Alliander zet in op het behoud van een gezonde financiële positie door versterking van het eigen vermogen. Om aan onze toekomstige investeringsopgave te voldoen is echter extra kapitaal nodig. De Staat en de netwerkbedrijven Alliander, Enexis en Stedin zijn tot een onderhandelingsakkoord gekomen over de voorwaarden waaronder een kapitaalstorting en daarmee aandeelhouderschap door de Staat in de netwerkbedrijven in de toekomst mogelijk wordt. Mocht de Staat in de toekomst, op verzoek van de netwerkbedrijven en in samenwerking met hun aandeelhouders, besluiten om aandeelhouder te worden, dan gebeurt dat onder bepaalde voorwaarden. In het afsprakenkader staat beschreven om welke voorwaarden dit gaat, zoals doorlooptijden van een toetredingsverzoek en afspraken rondom governance. Het afsprakenkader is ter besluitvorming voorgelegd aan de raden van commissarissen, medezeggenschapsorganen en bestaande aandeelhouders van de netbeheerders.

Alliander kondigde in december 2022 de start van het verkoopproces van Kenter aan. Inmiddels is een principeovereenkomst met een koper bereikt. Zo krijgt het bedrijf ruimte om te groeien in nieuwe markten. Met nieuwe producten en diensten. Het zorgt ook voor versterking van het eigen vermogen van Alliander. We blijven met het oog op onze investeringsopgave werken aan een kostenbewuste en efficiënte organisatie.

Juridische procedures en claims

Alliander heeft per balansdatum en direct na balansdatum een aantal claims ontvangen. Ook is Alliander per balansdatum betrokken bij een aantal rechtszaken die voortvloeien uit reguliere bedrijfsactiviteiten. Deze houden onder meer verband met het tijdig aansluiten van klanten en de toekenning van transportcapaciteit. De uitkomsten van deze claims/rechtszaken kunnen een materieel effect hebben op de cijfers van Alliander. Voor zover noodzakelijk geacht zijn hiervoor voorzieningen getroffen.

Financiële gang van zaken

Algemeen

Het resultaat na belastingen over het eerste halfjaar van 2023 is met € 109 miljoen vergelijkbaar met het resultaat in dezelfde periode in 2022 (€ 107 miljoen). Onderliggend zijn wel grotere afwijkingen zichtbaar in de ontwikkeling van de kosten en opbrengsten. Het kostenniveau is met bijna € 260 miljoen gestegen. Dit komt onder meer door de hogere kosten voor de inkoop van netverliezen als gevolg van de hoge energieprijzen en door de hogere kosten voor inkoop van transportcapaciteit bij TenneT, veroorzaakt door de hogere tarieven die TenneT in rekening brengt. De kostenstijgingen worden deels vergoed in de gereguleerde tarieven. De gestegen tarieven zorgen samen met de toename van het aantal aansluitingen voor een stijging van de bedrijfsopbrengsten met € 275 miljoen.

Het resultaat uit voortgezette bedrijfsactiviteiten exclusief bijzondere posten en fair value mutaties bedraagt € 105 miljoen en is hiermee € 17 miljoen hoger in vergelijking met dezelfde periode in 2022. Dit is het gevolg van de incidentele baten in 2022 van € 13 miljoen inzake de verkoop van Stam & Co en de winstuitkering van € 4 miljoen vanuit de STAK Bellevue.

De investeringen in het eerste halfjaar van 2023 bedragen € 641 miljoen en zijn daarmee € 62 miljoen hoger dan in dezelfde periode van vorig jaar. Dit groeiende investeringsniveau kunnen wij niet financieren met de operationele kasstromen, waardoor sprake is van een negatieve vrije kasstroom van € 335 miljoen in het eerste halfjaar van 2023. Ook hebben wij in 2023 € 82 miljoen aan dividend uitgekeerd over het resultaat over 2022. Het voorgaande leidt tot een financieringstekort waarin wij hebben voorzien door de uitgifte van een Green Bond (€ 497 miljoen) in juni 2023. Dit alles heeft geleid tot een toename van de nettoschuldpositie met € 440 miljoen naar € 3.733 miljoen (31 december 2022: € 3.293 miljoen). De stijging van de nettoschuldpositie leidt tot een daling van de FFO/nettoschuld naar 18,5% (31 december 2022: 19,2%).

Winst-en-verliesrekening

Bedrijfsopbrengsten

De totale bedrijfsopbrengsten in het eerste halfjaar van 2023 zijn € 275 miljoen hoger ten opzichte van 2022. Dit komt met name door de hogere gereguleerde opbrengsten bij zowel elektriciteit als gas, waarbij zowel de tarieven als het aantal aansluitingen is gestegen. Vanwege lagere vastgestelde tarieven zijn de opbrengsten uit de meetdiensten tot en met juni 2023 € 20 miljoen lager ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar.

De overige omzet bedraagt bijna € 100 miljoen en ligt daarmee in lijn met de omzet in 2022. Onder de overige baten is in 2023 het verkoopresultaat van onze locatie aan de Spaklerweg opgenomen. In 2022 was dit het verkoopresultaat van 13 miljoen inzake de verkoop van Stam & Co.

Bedrijfskosten

De totale bedrijfskosten over het eerste halfjaar van 2023 zijn uitgekomen op € 1.185 miljoen (eerste halfjaar 2022: € 927 miljoen). De belangrijkste afwijkingen zijn als volgt:

- De inkoopkosten netverlies zijn € 93 miljoen hoger dan in het eerste halfjaar van 2022. Dit komt met name door de stijging van de energieprijzen waartegen wij het netverlies op de markt moeten inkopen.
- De kosten van transportcapaciteit die TenneT bij ons in rekening brengt, zijn € 82 miljoen hoger dan in het eerste halfjaar van 2022 door de hogere tarieven die TenneT hanteert.

- De eigen personeelskosten zijn € 49 miljoen hoger dan vorig jaar. Dit komt enerzijds door een cao-verhoging van 4% en anderzijds door de groei van de formatie met bijna 200 fte. De groei van de formatie gaat minder hard dan gehoopt: er zijn nog veel openstaande vacatures die niet ingevuld kunnen worden door de krapte op de arbeidsmarkt. Om toch het groeiende werkpakket te kunnen realiseren huren we personeel tijdelijk in. Dit leidt ertoe dat de kosten van ingehuurd personeel € 24 miljoen hoger zijn dan vorig jaar. Door de groei van ons werkpakket is de geactiveerde productie eigen bedrijf met € 9 miljoen gestegen ten opzichte van dezelfde periode van voorgaand jaar.
- De overige externe bedrijfskosten zijn € 27 miljoen hoger dan vorig jaar. Deze stijging heeft onder andere te maken met hogere eigen energiekosten, advies- en onderhoudskosten, maar ook met een eenmalige bate in de kosten van 2022 als gevolg van de vrijval van een voorziening.

Financiële baten en lasten

In het eerste halfjaar van 2023 komen de financiële baten en lasten per saldo uit op een last van € 34 miljoen (eerste halfjaar van 2022: € 24 miljoen). Deze stijging van € 10 miljoen komt met name door het aantrekken van nieuwe leningen tegen hogere rentepercentages en daarnaast de toename van de schuldpositie.

Belastingen

De effectieve belastingdruk (de belastingdruk uitgedrukt als percentage van het resultaat voor belastingen exclusief het resultaat na belastingen uit deelnemingen en joint ventures) wordt beïnvloed door onder andere niet aftrekbare kosten, deelnemingsvrijstelling en investeringsaftrek. De effectieve druk bedraagt in het eerste halfjaar van 2023 26,8%. Voor geheel 2023 wordt deze naar verwachting lager als gevolg van de verwachte verkoop van Kenter in 2023. Daarnaast is in 2023 de Regeling Willekeurige Afschrijvingen (RWA) toegepast. Op grond van deze regeling kan een belastingplichtige in 2023 tot maximaal 50% van de kwalificerende aanschaffings- of voortbrengingskosten van een aangewezen bedrijfsmiddel in een keer willekeurig afschrijven. In 2023 heeft Alliander gebruik gemaakt van deze regeling, waarbij in het eerste halfjaar van 2023 een additionele fiscale afschrijving is verantwoord van € 140 miljoen met een effect op de vennootschapsbelasting van € 36 miljoen. Het toepassen van deze regeling heeft in de halfjaarcijfers geen effect gehad op de effectieve druk, maar heeft geleid tot een verschuiving van de latente naar de acute belastingvorderingen.

Resultaat niet geconsolideerde deelnemingen

In het eerste halfjaar van 2023 komt het resultaat niet geconsolideerde deelnemingen per saldo uit op een last van € 2 miljoen ten opzichte van een bate van € 2 miljoen in het eerste halfjaar van 2022. Dit wordt veroorzaakt door de eenmalige bate in 2022 van € 4 miljoen als gevolg van een uitkering van een STAK waarvan Alliander 100% van de certificaten houdt.

Bijzondere posten en fair value mutaties

De resultaten van Alliander kunnen worden beïnvloed door bijzondere posten en fair value mutaties. Bijzondere posten worden door Alliander gedefinieerd als posten die – in de opinie van het management – niet direct voortvloeien uit de reguliere bedrijfsvoering en/of die qua aard en omvang dusdanig significant zijn dat deze voor een goede analyse van de onderliggende resultaten apart moeten worden beschouwd.

Gerapporteerde cijfers en cijfers exclusief bijzondere posten en fair value mutaties

€ miljoen	Gerapportiseerd		1 ^o halfjaar Bijzondere posten en fair value mutaties		Exclusief bijzondere posten en fair value mutaties	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Netto-omzet	1.342	1.055	-	-	1.342	1.055
Overige baten	28	40	5	13	23	27
Totaal kosten van inkoop, uitbesteed werk en operationele kosten	-1.080	-809	-	4	-1.080	-813
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen	-256	-260	-	-	-256	-260
Geactiveerde eigen productie	151	142	-	-	151	142
Bedrijfsresultaat (EBIT)	185	168	5	17	180	151
Financiële baten/(lasten)	-34	-24	-	-	-34	-24
Resultaat deelnemingen en joint ventures	-2	2	-	4	-2	-2
Resultaat voor belastingen	149	146	5	21	144	125
Belastingen	-40	-39	-1	-2	-39	-37
Resultaat na belastingen uit voortgezette bedrijfsactiviteiten	109	107	4	19	105	88
Resultaat na belastingen	109	107	4	19	105	88

Toelichting bijzondere posten

In juni 2023 hebben wij de locatie Spaklerweg verkocht wat leidt tot eenmalig, positief verkoopresultaat van € 5 miljoen welke is verantwoord onder de overige baten.

De verkoop van de dochteronderneming Stam & Co heeft in de vergelijkende cijfers van 2022 een positief effect gehad op het nettoresultaat van € 13 miljoen. Dit verkoopresultaat is verantwoord als overige bate.

De bijzondere bate in de kosten van inkoop, uitbesteed werk en operationele kosten in het eerste halfjaar van 2022 bedroeg € 4 miljoen en had met name betrekking op de vrijval van de voorziening die getroffen was naar aanleiding van een geschil bij de verkoop van een deelneming in het verleden.

De bijzondere bate in 2022 in het resultaat deelnemingen en joint ventures bedroeg € 4 miljoen en betrof de uitkering van een STAK waar Alliander 100% van de certificaten houdt.

Het belastingeffect op de bijzondere posten en fair value mutaties is verantwoord onder de belastingen.

Resultaat segmenten

Het bedrijfsresultaat van het segment Liander bedraagt over het eerste halfjaar van 2023 € 181 miljoen, een stijging van € 29 miljoen ten opzichte van het eerste halfjaar van 2022, met name door een toename van de gereguleerde omzet als gevolg van een stijging van de gereguleerde tarieven. De hogere omzet is deels tenietgedaan door hogere kosten van transportcapaciteit die TenneT bij ons in rekening brengt. Alsook door hogere inkoopkosten voor netverliezen door gestegen tarieven en hogere personeelskosten als gevolg van stijging in de personeelsformatie en door cao-verhoging.

Bij het segment Overig (dit bestaat met name uit de niet-gereguleerde activiteiten en de staven en service-units) is het bedrijfsresultaat € -1 miljoen (eerste halfjaar van 2022: € -1 miljoen).

Kasstroom

Kasstroom uit operationele activiteiten

In het eerste halfjaar van 2023 is de kasstroom uit operationele activiteiten uitgekomen op € 245 miljoen (eerste halfjaar 2022: € 181 miljoen). Deze stijging van € 64 miljoen komt met name doordat minder vennootschapsbelasting is betaald.

Kasstroom uit investeringsactiviteiten

De kasstroom uit investeringsactiviteiten in het eerste halfjaar van 2023 bedraagt € 580 miljoen negatief (eerste halfjaar van 2022: € 482 miljoen negatief). De investeringen in materiële vaste activa in het eerste halfjaar van 2023 bedragen € 641 miljoen en zijn daarmee € 62 miljoen hoger dan in het eerste halfjaar van 2022. Deze stijging is één van de oorzaken voor de lagere investeringskasstroom. Naast de investeringen wordt de kasstroom uit investeringsactiviteiten in 2023 negatief beïnvloed door de betaalde waarborgsommen in het kader van netverliezen (€ 18 miljoen). Daarnaast had in 2022 de verkoop van ons aandelenbelang in Stam & Co een positief effect op de kasstroom van € 21 miljoen.

Investeringen in materiële vaste activa

De investeringen van Alliander bedroegen € 641 miljoen in het eerste halfjaar van 2023 (eerste halfjaar 2022: € 579 miljoen). De investeringen in de elektriciteitsnetten bedroegen in totaal € 479 miljoen (eerste halfjaar 2022: € 424 miljoen). De investeringen in de gasnetten bedroegen in totaal € 82 miljoen (eerste halfjaar 2022: € 70 miljoen). De kosten van storingen en onderhoud waren in het eerste halfjaar van 2023 € 162 miljoen en zijn daarmee hoger dan in het eerste halfjaar van 2022 (€ 142 miljoen).

€ miljoen	Realisatie t/m juni 2023	Realisatie t/m juni 2022	Doelstelling ultimo 2023	Realisatie 2022
Elektriciteit gereguleerd	479	424	988	883
Gas gereguleerd	82	70	140	155
Meetinrichtingen	26	25	56	49
Gebouwen, ICT, etc.	54	60	62	141
Totaal investeringen	641	579	1.246	1.228
Storingen en Onderhoud	162	142	407	334
Totaal onderhoudskosten en investeringen	803	721	1.653	1.562

Kasstroom uit financieringsactiviteiten

De kasstroom uit financieringsactiviteiten bedraagt over het eerste halfjaar van 2023 een instroom van € 326 miljoen, ten opzichte van een uitstroom van € 74 miljoen over dezelfde periode in 2022. In 2023 is voor € 497 miljoen een green bond uitgegeven, waarmee onder meer de ECP (€ 100 miljoen) is afgelost. Ook zijn dividend (€ 82 miljoen) en couponrente op de eeuwigdurende achtergestelde lening (€ 8 miljoen) uitgekeerd. De uitstroom in 2022 van per saldo € 74 miljoen betrof met name het uitgekeerde dividend van € 101 miljoen en de uitgekeerde couponrente van € 8 miljoen waar tegenover afgeloste waarborgsommen werden ontvangen van € 55 miljoen.

Financiering en kredietwaardigheid

Financieel beleid

Het financieel beleid van Alliander richt zich op een balans tussen bescherming van obligatiehouders en andere verschaffers van vreemd vermogen en een adequaat aandeelhoudersrendement, met behoud van de flexibiliteit om de onderneming te laten groeien en te kunnen investeren. Het financiële kader waarbinnen Alliander opereert is gebaseerd op de vier ratio's zoals opgenomen in de doelstelling en prestaties onder het financieel beleid. Per 30 juni 2023 wordt voor alle ratio's aan de gestelde norm voldaan.

Algemene uitgangspunten van het financieel beleid zijn het zorgdragen voor een evenwichtig aflossingsschema, het beschikken over gecommitteerde kredietfaciliteiten en het aanhouden van voldoende liquide middelen. Met het opereren binnen het financiële kader en de algemene uitgangspunten wordt minimaal een solide A rating profiel gehandhaafd.

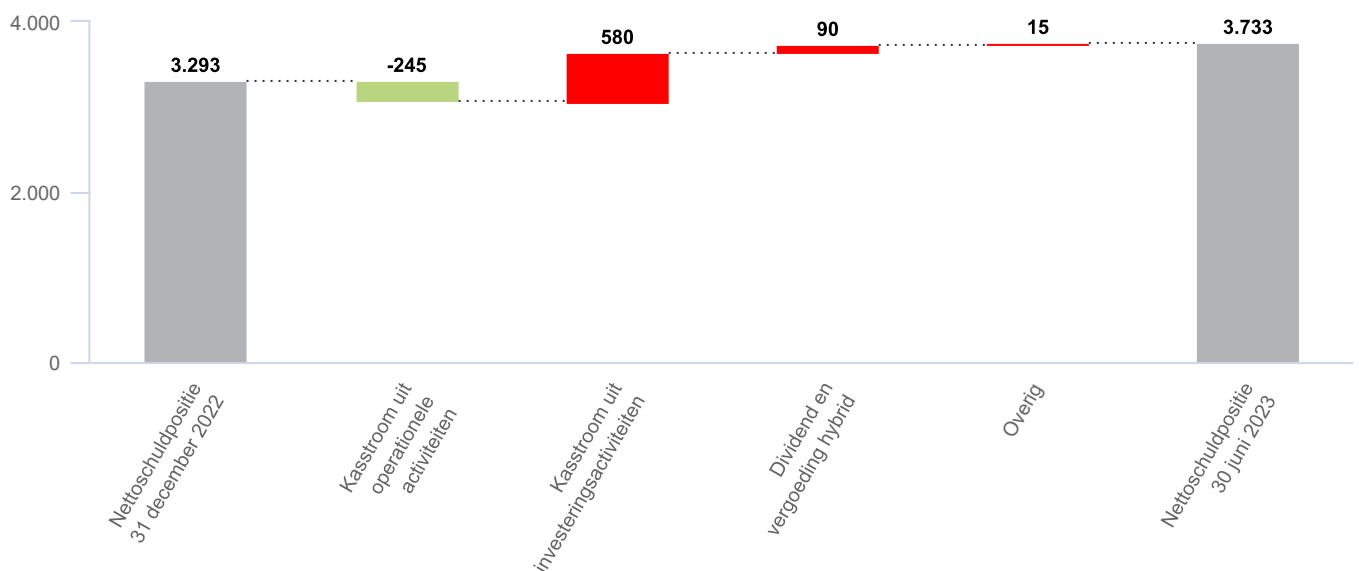
Credit rating

Op 14 februari 2023 heeft S&P de Government Related Entity (GRE) status aan Alliander toegekend. Deze toekenning heeft tot gevolg dat de rating een trede omhoog gaat. Tegelijkertijd heeft S&P de standalone credit rating met een trede naar beneden bijgesteld. Per 30 juni 2023 zijn de credit ratings van Alliander als volgt:

- S&P: A+/A-1/stable outlook
- Moody's: Aa3/P-1/stable outlook

Nettoschuldpositie en financiering

De nettoschuldpositie per 30 juni 2023, op basis van IFRS, bedraagt € 3.784 miljoen (ultimo 2022: € 3.344 miljoen) en op basis van het financieel beleid van Alliander € 3.733 miljoen (ultimo 2022: € 3.293 miljoen). De stijging van € 440 miljoen is met name het gevolg van de lagere operationele kasstroom ten opzichte van de investeringen in combinatie met het betaalde dividend in 2023 van € 82 miljoen.

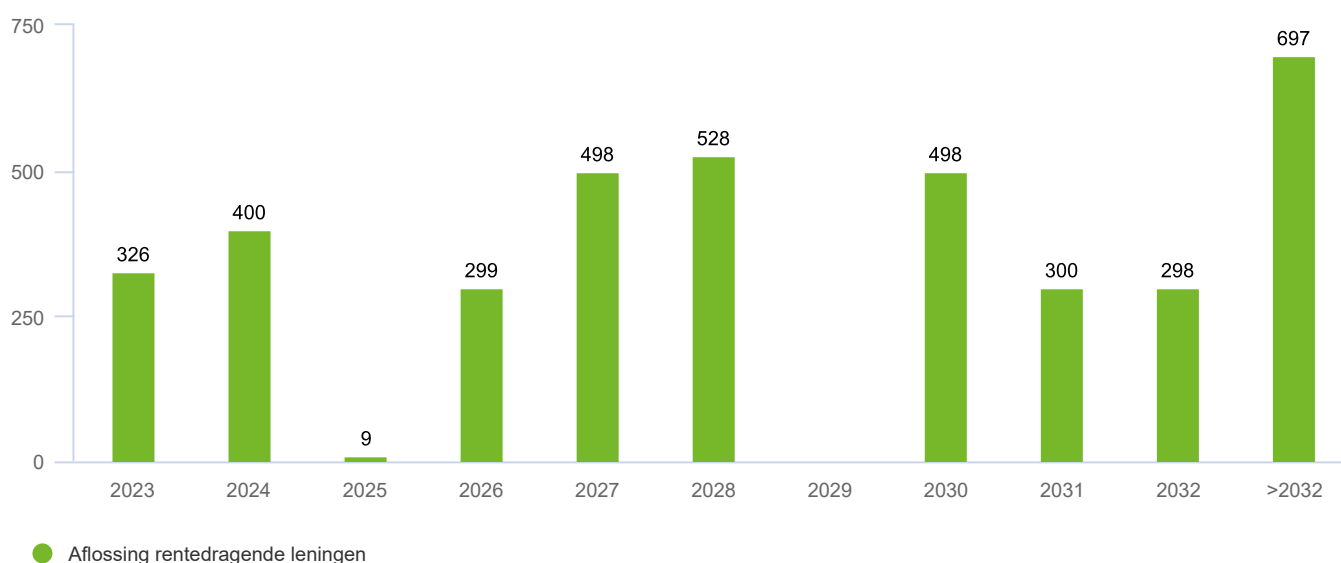
Reconciliatie nettoschuldpositie

€ miljoen	30 juni 2023	31 december 2022
Langlopende financiële verplichtingen	3.127	3.000
Kortlopende financiële verplichtingen	726	426
Verplichtingen uit hoofde van leases	127	123
Brutoschuldpositie	3.980	3.549
Liquide middelen	196	205
Nettoschuldpositie volgens de jaarrekening (IFRS)	3.784	3.344
50% van de achtergestelde eeuwigdurende obligatielening	248	248
50% van de converteerbare aandeelhouderslening	-299	-299
Nettoschuldpositie volgens financieel beleid Alliander	3.733	3.293

Kredietfaciliteiten

Medio 2023 heeft Alliander de beschikking over een Revolving Credit Facility (RCF) met een totaalbedrag van € 900 miljoen en een oorspronkelijke looptijd tot december 2026, welke is verlengd tot december 2027. Onder de RCF is per 30 juni 2023, evenals per 31 december 2022, niet getrokken. Daarnaast heeft Alliander een EMTN programma van € 5,0 miljard waaronder per 30 juni 2023 voor € 2,6 miljard (per 31 december 2022: € 2,1 miljard) aan obligaties is uitgegeven en twee ECP programma's van totaal € 1,5 miljard waaronder per 30 juni 2023 € 200 miljoen is uitgegeven aan kortlopende leningen (per 31 december 2022 € 300 miljoen). De aflossingen in de komende jaren betreffen met name de obligatieleningen uit hoofde van het EMTN-programma.

Aflossingsschema rentedragende leningen

Beschikbare financieringsruimte voor groene financiering

Alliander heeft sinds 2016 een zestal groene financieringen afgesloten, waaronder vijf groene obligatieleningen. Met de opbrengsten van deze financieringen zijn diverse activa gefinancierd die nader gedefinieerd zijn in het Green Finance Framework (<https://www.alliander.com/nl/investor-relations/financiering/groene-obligaties/>). Over deze activa en financieringen is in aparte rapportages verantwoording afgelegd (<https://www.alliander.com/nl/investor-relations/financiering/groene-obligaties/>). Onderdeel van deze rapportages is de zogenaamde allocatietabel. Deze geeft inzicht in de omvang en samenstelling van de groene activa portefeuille en de groene financieringen van Alliander N.V.

Allocatietabel: aanwending van de opbrengsten uit groene financiering

€ miljoen	Netto boekwaarde	Wegingsfactor	Gewogen bedrag
Totaal hernieuwbare energie	4.014	41%	1.646
Slimme meters	493	100%	493
Glasvezel netwerk	45	100%	45
Totaal energie-efficiëntie	538	100%	538
Totaal duurzame gebouwen	62	100%	62
Totaal portefeuille groene activa			2.246

€ miljoen	Instrument (ISIN)	Uitgiftedatum	Afloopdatum	Hoofdsom
Groene obligatielening	XS1400167133	22-04-2016	22-04-2026	300
Groene obligatielening	XS2014382845	24-06-2019	24-06-2032	300
Groene onderhandse lening	XS2152901315	08-04-2020	08-04-2035	100
Groene obligatielening	XS2187525949	10-06-2020	10-06-2030	500
Groene obligatielening	XS2531420730	09-09-2022	09-09-2027	500
Groene obligatielening	XS2635647154	13-06-2023	13-06-2028	500
Totaal groene financiering				2.200

Bovenstaande tabel betreft de geactualiseerde versie van de tabel zoals opgenomen in het Green Finance Report 2020 van 15 september 2020.

De tabel geeft aan dat de netto boekwaarde van groene activa per 30 juni 2023 € 2.246 miljoen bedraagt. Dit betekent een toename van € 133 miljoen sinds 31 december 2022. Hierdoor is per 30 juni 2023 voor € 46 miljoen aan groene financieringsruimte beschikbaar.

De wegingsfactor voor de activacategorie hernieuwbare energie is per 30 juni 2023 evenals per 31 december 2022 vastgesteld op 41,0% (bron: energieopwek.nl). Dit betreft het aandeel hernieuwbare opwek in de totale productie van elektriciteit in Nederland. Er is voor gekozen om niet ons volledige elektriciteitsnet in aanmerking te laten komen voor groene financiering maar slechts het deel dat wordt ingezet om groene stroom te distribueren.

Verklaring Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur verklaart, voor zover bekend, dat:

1. De geconsolideerde halfjaarcijfers 2023 een getrouw beeld geven van de activa, de passiva, de financiële positie en de winst van Alliander N.V. en de gezamenlijk in de consolidatie opgenomen ondernemingen; en
2. Het verslag van de Raad van Bestuur een getrouw overzicht geeft omtrent de toestand op de balansdatum, de belangrijkste gebeurtenissen gedurende het halve boekjaar en een beschrijving van de voornaamste risico's en onzekerheden voor de overige zes maanden van het boekjaar 2023 van Alliander N.V. en de gezamenlijk in de consolidatie opgenomen ondernemingen.

Arnhem, 28 juli 2023

Maarten Otto, CEO
 Walter Bien, CFO
 Marlies Visser, COO
 Daan Schut, CTO

Verkorte geconsolideerde halfjaarcijfers 2023

Geconsolideerde winst-en-verliesrekening

€ miljoen	2023	1 ^e halfjaar	2022
Bedrijfsopbrengsten			
Netto-omzet	1.342		1.055
Overige baten	28		40
Totaal bedrijfsopbrengsten		1.370	1.095
Bedrijfskosten			
Kosten van inkoop en uitbesteed werk	-542		-371
Personeelskosten	-420		-347
Overige bedrijfskosten	-118		-91
Totaal kosten van inkoop, uitbesteed werk en operationele kosten	-1.080		-809
Afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen vaste activa	-256		-260
Af: Werk uitgevoerd door de groep en gekapitaliseerd als materiële vaste activa in uitvoering	151		142
Totaal bedrijfskosten		-1.185	-927
Bedrijfsresultaat		185	168
Financiële baten		2	-
Financiële lasten		-36	-24
Resultaat na belastingen deelnemingen en joint ventures		-2	2
Resultaat voor belastingen uit voortgezette bedrijfsactiviteiten		149	146
Belastingen		-40	-39
Resultaat na belastingen		109	107

Overzicht totaalresultaat

€ miljoen	2023	1 ^e halfjaar	2022
Resultaat na belastingen		109	107
Overige elementen totaalresultaat			
Elementen die niet via het resultaat afgewikkeld worden			
Resultaat interest rate swap		1	-
Totaalresultaat na belastingen		110	107

Geconsolideerde balans

€ miljoen	30 juni 2023	31 december 2022
Activa		
Vaste activa		
Materiële vaste activa	9.481	9.091
Gebruiksrecht vaste activa	127	122
Immateriële vaste activa	317	317
Investerings in deelnemingen en joint ventures	12	16
Overige financiële activa	42	39
Latente belastingvorderingen	97	141
Totaal vaste activa	10.076	9.726
Vlottende activa		
Voorraden	174	141
Handels- en overige vorderingen	447	330
Financiële vlottende activa	145	128
Liquide middelen	196	205
Totaal vlottende activa	962	804
Activa aangehouden voor verkoop	178	162
Totaal activa	11.216	10.692
Eigen vermogen en verplichtingen		
Eigen vermogen		
Aandelenkapitaal	684	684
Agioreserve	671	671
Achtergestelde eeuwigdurende obligatieleningen	495	495
Hedge reserve	6	5
Overige reserves	2.625	2.517
Resultaat boekjaar	109	198
Totaal eigen vermogen	4.590	4.570
Verplichtingen		
Langlopende verplichtingen		
Rentedragende verplichtingen	3.127	3.000
Verplichtingen uit hoofde van leases	105	102
Vooruitontvangen opbrengsten	1.992	1.965
Voorzieningen voor personeelsbeloningen	18	18
Overige voorzieningen	10	13
Totaal langlopende verplichtingen	5.252	5.098
Kortlopende verplichtingen		
Handelsschulden en overige te betalen posten	184	155
Belastingverplichtingen	96	49
Rentedragende verplichtingen	726	426
Verplichtingen uit hoofde van leases	22	21
Voorzieningen voor personeelsbeloningen	65	35
Overlopende passiva	262	322
Totaal kortlopende verplichtingen	1.355	1.008
Totaal verplichtingen	6.607	6.106
Verplichtingen aangehouden voor verkoop	19	16
Totaal eigen vermogen en verplichtingen	11.216	10.692

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

€ miljoen	2023	1 ^e halfjaar	2022
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Resultaat na belastingen		109	107
Aanpassingen voor:			
- financiële baten en lasten		34	24
- belastingen		40	39
- resultaat na belastingen deelnemingen en joint ventures		2	-2
- afschrijvingen, amortisaties en bijzondere waardeverminderingen		215	219
- boekresultaat verkopen		-5	-13
Veranderingen in werkkapitaal:			
- voorraden	-38		-20
- handels- en overige vorderingen	-133		-
- handelsschulden en overlopende passiva	46		-83
Totaal veranderingen in werkkapitaal		-125	-103
Mutatie belastinglatenties, voorzieningen, derivaten en overig		7	-7
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		277	264
Betaalde rente	-30		-23
Betaalde winstbelasting	-2		-60
Totaal		-32	-83
Kasstroom uit operationele activiteiten		245	181
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Investerings in materiële vaste activa	-641		-579
Bijdrage investeringen van derden	69		76
Verkoop (aankoop) deelnemingen	-		21
Verkoop bedrijfspanden	13		-
Verstrekke leningen	-4		-
Aflossing op verstrekte langlopende leningen	1		-
Betaalde waarborgsommen	-18		-
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		-580	-482
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Uitgifte green bond	497		-
Opgenomen langlopende leningen	32		-
Aflossing op opgenomen langlopende leningen	-		-8
Aangetrokken (afgeloste) ECP en overige kortlopende leningen	-100		-
Aangetrokken waarborgsommen	-		55
Aflossing leaseverplichting	-13		-12
Betaald dividend	-82		-101
Vergoeding achtergestelde eeuwigdurende obligatielening	-8		-8
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		326	-74
Nettokasstroom		-9	-375
Liquide middelen per 1 januari		205	624
Nettokasstroom		-9	-375
Liquide middelen per 30 juni		196	249

Mutatieoverzicht van het geconsolideerd eigen vermogen

Aan aandeelhouders en andere vermogensverschaffers toerekenbaar eigen vermogen							
€ miljoen	Aandelen- kapitaal	Agioreserve	Achter- gestelde eeuwig- durende obligatie- leningen	Hedge reserve	Overige reserves	Resultaat boekjaar	Totaal
Boekwaarde per 1 januari 2022	684	671	495	-2	2.380	242	4.470
Nettoresultaat eerste halfjaar 2022	-	-	-	-	-	107	107
Totaalresultaat eerste halfjaar 2022	-	-	-	-	-	107	107
Mutaties eerste halfjaar 2022							
Overig ¹	-	-	-	-	1	-	1
Vergoedingen achtergestelde eeuwigdurende obligatielening na belasting	-	-	-	-	-6	-	-6
Dividend 2021	-	-	-	-	-	-101	-101
Bestemming resultaat 2021	-	-	-	-	141	-141	-
Totaal mutaties eerste halfjaar 2022	-	-	-	-	136	-243	-106
Boekwaarde per 30 juni 2022	684	671	495	-2	2.516	107	4.471
Nettoresultaat tweede halfjaar 2022	-	-	-	-	-	91	91
Resultaat interest rate swap	-	-	-	7	-	-	7
Overig ¹	-	-	-	-	1	-	1
Boekwaarde per 31 december 2022	684	671	495	5	2.517	198	4.570
Nettoresultaat eerste halfjaar 2023	-	-	-	-	-	109	109
Resultaat interest rate swap	-	-	-	1	-	-	1
Totaalresultaat eerste halfjaar 2023	-	-	-	1	-	109	110
Mutaties eerste halfjaar 2023							
Overig ¹	-	-	-	-	-2	-	-2
Vergoedingen achtergestelde eeuwigdurende obligatielening na belasting	-	-	-	-	-6	-	-6
Dividend 2022	-	-	-	-	-	-82	-82
Bestemming resultaat 2022	-	-	-	-	116	-116	-
Totaal mutaties eerste halfjaar 2023	-	-	-	-	108	-198	-90
Boekwaarde per 30 juni 2023	684	671	495	6	2.625	109	4.590

¹ Onder 'overig' worden de afrondingsverschillen weergegeven.

Dividend

Dividend met betrekking tot boekjaar 2022 (€ 82 miljoen) is in april 2023 uitgekeerd (€ 0,60 per aandeel).

Achtergestelde eeuwigdurende obligatielening

De achtergestelde eeuwigdurende obligatielening wordt aangemerkt als eigen vermogen onder IFRS, aangezien Alliander geen contractuele verplichting heeft tot terugbetaling van de lening. Voorts zijn eventuele periodieke vergoedingen conditioneel en afhankelijk van uitkeringen aan aandeelhouders.

Bij een besluit tot uitkering aan aandeelhouders zal Alliander de nog eventuele achterstallige eeuwigdurende contractuele couponrente betalen aan de houders van de achtergestelde eeuwigdurende obligatielening ten laste van de Overige reserves. De jaarlijkse couponrente bedraagt € 8 miljoen en is op 30 juni 2023 uitgekeerd.

Toelichting op de geconsolideerde halfjaarcijfers

Algemeen

Alliander N.V. is een naamloze vennootschap die statutair is gevestigd in Arnhem. In dit halfjaarbericht zijn de financiële gegevens van de vennootschap en haar dochterondernemingen opgenomen over het eerste halfjaar van 2023. De halfjaarcijfers zijn opgesteld in overeenstemming met IAS 34 'Tussentijdse financiële verslaggeving'.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

In dit bericht zijn dezelfde waarderingsgrondslagen gehanteerd als in het jaarverslag 2022 van Alliander N.V. dat te vinden is op www.alliander.com, met inachtneming van de onderstaande wijzigingen in standaarden en interpretaties die met ingang van 1 januari 2023 van kracht zijn.

Nieuwe of gewijzigde IFRS-standaarden 2023

In 2023 zijn de volgende IFRS-wijzigingen van toepassing:

- IFRS 17 'Insurance Contracts';
- Aanpassingen op IFRS 17 'Insurance Contracts: Initial Application of IFRS 17 and IFRS 9 – Comparative Information';
- Aanpassing IAS 1 'Presentation of Financial Statements' en 'IFRS Practice Statement 2: Disclosure of Accounting policies';
- Aanpassing IAS 8: 'Accounting policies, Changes in Accounting Estimates and Errors: Definition of Accounting Estimates';
- Aanpassing IAS 12: 'Deferred Tax related to Assets and Liabilities arising from a single transaction'.

Dit halfjaarbericht is opgesteld in overeenstemming met deze, door de EU bekrachtigde, wijzigingen. Deze wijzigingen hebben echter geen materiële impact op Alliander en worden om die reden niet nader toegelicht in dit halfjaarbericht.

Verwachte wijzigingen in waarderingsgrondslagen

Naast bovengenoemde nieuwe en gewijzigde standaarden, hebben de IASB en het IFRIC nieuwe en/of gewijzigde standaarden en interpretaties uitgebracht die op latere boekjaren van toepassing zullen zijn voor Alliander. Deze standaarden en interpretaties kunnen alleen worden toegepast als zij zijn goedgekeurd door de Europese Unie. Deze toekomstige wijzigingen van standaarden en interpretaties zijn niet relevant voor Alliander en/of hebben geen materiële impact op Alliander en worden om die redenen niet nader toegelicht in dit halfjaarbericht.

Schattingen, aannames en veronderstellingen

Bij het opstellen van dit halfjaarbericht maakt Alliander gebruik van aannames, veronderstellingen en schattingen. Dit betreft in het bijzonder de bepaling voor voorzieningen, de berekening van netverliezen elektriciteit en gas, de vaststelling van gebruiksduren op materiële vaste activa, eventuele indicatie van bijzondere waardevermindering op materiële vaste activa, de omzetverantwoording, de waardering van debiteuren en de vaststelling van de hoogte van de latente belastingvorderingen alsmede van de bepaling van de acute belastingposities. De schattingen, aannames en veronderstellingen zijn in belangrijke mate gebaseerd op ervaringen uit het verleden en op een zo betrouwbaar mogelijke schatting door het management van Alliander van de specifieke omstandigheden die – naar de mening van het management – gegeven de situatie van toepassing zijn. De werkelijke ontwikkelingen kunnen afwijken van de gehanteerde veronderstellingen en aannames, waardoor de werkelijke uitkomst in belangrijke mate kan afwijken van de huidige waardering van een aantal posten in het halfjaarbericht. Gehanteerde veronderstellingen, aannames en schattingen worden periodiek getoetst en zo nodig aangepast.

Alliander ontplooit in het kader van zijn strategie een aantal nieuwe activiteiten. Vanwege het start-up karakter van die activiteiten zijn inherent onzekerheden verbonden aan de waardering daarvan.

Schattingswijzigingen

2023

In 2023 zijn geen schattingswijzigingen doorgevoerd.

2022

Met ingang van 1 januari 2022 wordt voor de gasactiva de degressieve afschrijvingsmethode gehanteerd volgens de Variable Declining Balance methode. Daarbij wordt een versnellingsfactor van 1,2 gehanteerd. De belangrijkste reden voor deze wijziging is een verwacht afnemend verbruik van onze gasactiva door toepassing van alternatieve energiebronnen. Er is gekozen voor de degressieve afschrijvingsmethode, aangezien deze methode beter past bij de verwachte toekomstige afname van het aantal gebruikers van het gasnet. De versnellingsfactor van 1,2 is gebaseerd op het verwachte tempo waarin het aantal gebruikers van het gasnet zal afnemen.

De inschatting van Alliander is voorts dat de afname in het aantal gebruikers van het gasnet niet zal leiden tot het op grote schaal buiten gebruik stellen van de gasactiva. Ondanks een afname in het aantal gebruikers van het gasnet, zal de hoofdinfrastructuur van het gasnet namelijk grotendeels operationeel blijven. Daarnaast wordt een blijvende relevantie verwacht voor natuurlijk gas en duurzame alternatieven zoals groen gas en waterstof. Dit betekent dat een eventuele verkorting van de gebruiksduur van de gasactiva op basis hiervan niet van toepassing is.

Vanaf 1 januari 2022 is het amortisatiepatroon van de vooruitontvangen bijdragen voor de gasactiva eveneens aangepast naar de Variable Declining Balance methode, zodat de netto afschrijvingslasten (bruto afschrijvingen verminderd met de geamortiseerde bijdragen) van de gasactiva een degressief patroon volgen.

Als gevolg van de schattingswijziging zijn de bruto afschrijvingslasten van de gasactiva in het eerste halfjaar van 2022 € 9 miljoen hoger en de geamortiseerde bijdragen € 2 miljoen hoger. De netto afschrijvingslasten zijn daarmee € 7 miljoen hoger dan wanneer de lineaire afschrijvingsmethode gehandhaafd zou zijn.

Bedrijfscombinaties

In de eerste helft van 2023 en 2022 hebben geen bedrijfscombinaties plaatsgevonden.

Activa en passiva aangehouden voor verkoop

De posten activa aangehouden voor verkoop alsmede de verplichtingen aangehouden voor verkoop medio 2023 hebben volledig betrekking op de activa en verplichtingen van Kenter B.V. Ultimo 2022 was dit Kenter B.V. en de locatie Spaklerweg te Amsterdam (€ 7 miljoen). Voor Kenter is recent overeenstemming bereikt met een koper. Zie hiervoor de 'Gebeurtenissen na balansdatum.

Met betrekking tot de locatie Spaklerweg is de verkoop in juni 2023 afgerond en heeft overdracht plaatsgevonden aan de gemeente Amsterdam.

Lening provincie Friesland

In overleg met de provincie Friesland is de lening van € 31,8 miljoen met een onbepaalde looptijd en tegen een vaste rente van 8% per jaar met ingang van 1 april 2023 omgezet in een lening met een looptijd tot en met 2028 tegen dezelfde voorwaarden.

Onder IFRS dient deze omzetting als een nieuwe lening te worden aangemerkt. Hierbij dient de lening te worden opgenomen tegen de marktwaarde (reële waarde). Aangezien geen sprake is van een actieve markt met een genoteerde prijs, wordt het verschil tussen de marktwaarde en de aflossingswaarde in mindering gebracht op deze marktwaarde. De jaarlijkse rentelast is gebaseerd op het overeengekomen rentepercentage over de aflossingswaarde.

De reële waarde bij een marktconform percentage (3,14%) is op 1 april 2023 € 39,8 miljoen.

Gesegmenteerde informatie

Alliander onderscheidt over 2023 de volgende te rapporteren segmenten:

- Netbeheerder Liander;
- Overig.

Deze indeling heeft plaatsgevonden op basis van de interne rapportagestructuur, in het bijzonder de interne geconsolideerde en gesegmenteerde maandrapportage, het jaarplan en het businessplan.

Productsegmentatie

Ingevolge IFRS 15 is in onderstaand overzicht de splitsing van de netto-omzet categorieën naar producten vermeld (productsegmentatie).

De netto-omzet over het eerste halfjaar van 2023 bedraagt € 1.342 miljoen (eerste halfjaar van 2022: € 1.055 miljoen), de overige baten zijn € 24 miljoen (eerste halfjaar van 2022: € 27 miljoen). Opgeteld bedragen de externe opbrengsten € 1.366 miljoen (eerste halfjaar van 2022: € 1.082 miljoen). De stijging van de externe opbrengsten komt met name door een toename van de gereguleerde omzet elektriciteit als gevolg van een stijging in de tarieven.

Reconciliatie segmentresultaten en geconsolideerd resultaat

€ miljoen	1 ^e halfjaar	
	2023	2022
Geconsolideerd bedrijfsresultaat segmenten exclusief bijzondere posten	180	151
Bijzondere posten en fair value mutaties	5	17
Financiële baten en lasten	-34	-24
Resultaat deelnemingen en joint ventures	-2	2
Resultaat voor belastingen uit voortgezette activiteiten	149	146

Primaire segmentatie eerste halfjaar

€ miljoen	Netbeheerder Liander		Overig		Eliminaties		Totaal	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Bedrijfsopbrengsten								
Externe opbrengsten	1.244	967	121	115	-	-	1.365	1.082
Interne opbrengsten	2	1	203	169	-205	-170	-	-
Bedrijfsopbrengsten	1.246	968	324	284	-205	-170	1.365	1.082
Bedrijfskosten								
Bedrijfskosten	1.065	816	325	285	-205	-170	1.185	931
Bedrijfsresultaat	181	152	-1	-1	-	-	180	151

Gesegmenteerde activa en verplichtingen	Netbeheerder Liander		Overig		Eliminaties		Totaal	
	30 juni	31 december	30 juni	31 december	30 juni	31 december	30 juni	31 december
Totaal activa	9.897	9.412	3.907	3.701	-2.588	-2.421	11.216	10.692
Totaal verplichtingen	7.206	6.824	4.303	3.800	-4.900	-4.518	6.609	6.106

Productsegmentatie

Ingevolge IFRS 15 is in onderstaand overzicht de splitsing van de netto-omzet categorieën naar producten vermeld (productsegmentatie).

€ miljoen	Segmentatie naar producten geconsolideerde netto-omzet						
	Totaal	TAD ¹ Elektriciteit	Transportdienst Gas	Aansluitdienst Gas	Meetdienst KVB ² Elektriciteit	Meetdienst KVB ² Gas	Overige activiteiten
Netto-omzet eerste halfjaar 2023	1.342	907	195	64	28	32	116
Netto-omzet eerste halfjaar 2022	1.055	644	166	55	51	30	109

1 TAD: Transport- en aansluitingsdienst

2 KVB: Kleinverbruik

Ingevolge IFRS 15 is in onderstaand overzicht de geografische segmentatie van de geconsolideerde netto-omzet weergegeven.

€ miljoen	Geografische segmentatie geconsolideerde netto-omzet		
	Totaal	Nederland	Buitenland
Netto-omzet eerste halfjaar 2023	1.342	1.328	14
Netto-omzet eerste halfjaar 2022	1.055	1.033	22

'Over-time'

Binnen Alliander wordt ingevolge IFRS 15 de netto-omzet nagenoeg geheel geclassificeerd als 'over time'.

Seizoensinvloeden

Het resultaat van Alliander wordt niet in materiële zin beïnvloed door seizoensinvloeden.

EMTN en ECP Programma

Alliander heeft een EMTN programma van € 5 miljard waaronder per 30 juni 2023 voor € 2,6 miljard (per 31 december 2022: € 2,1 miljard) aan obligaties is uitgegeven en twee ECP-programma's van in totaal € 1,5 miljard waaronder per 30 juni 2023 € 200 miljoen is uitgegeven aan kortlopende leningen (per 31 december 2022: € 300 miljoen).

Cross border leasecontracten

In de periode 1998 tot en met 2000 zijn door dochterondernemingen van Alliander N.V. voor netwerken US cross border leasetransacties aangegaan. De in de leases ondergebrachte netwerken zijn voor een langdurige periode verhuurd aan Amerikaanse partijen (headlease), die deze activa vervolgens weer hebben onderverhuurd aan de desbetreffende dochterondernemingen (sublease). Aan het einde van de sublease bestaat de optie de rechten van de Amerikaanse tegenpartij onder de headlease af te kopen en de transactie aldus te beëindigen. De baten uit de cross border leases zijn verantwoord in het jaar van afsluiten van de desbetreffende transactie. In december 2021 zijn twee van de drie nog lopende cross border leases vervroegd beëindigd. Als gevolg hiervan is geen enkel gas- of warmtenetwerk meer met een Amerikaanse lease belast. Uitsluitend het elektriciteitsnetwerk in het gebied Randmeren zit nog in een cross border leasetransactie. Daarvoor hebben we de optie gelicht waardoor de looptijd begin 2025 eindigt.

Met betrekking tot de resterende cross border leasetransactie bestaan contractuele voorwaardelijke en onvoorwaardelijke rechten en verplichtingen. De totale netto boekwaarde van de in cross border leases ondergebrachte netwerken bedraagt medio 2023 ongeveer € 370 miljoen (ultimo 2022: € 340 miljoen). In verband met de transactie staat in deposito bij meerdere financiële instellingen, dan wel is belegd in waardepapieren, medio 2023 een totaalbedrag van \$ 677 miljoen (2022: \$ 655 miljoen).

Aangezien geen beschikkingsmacht bestaat over de beleggingen en de daarbij behorende verplichtingen, worden deze niet als activa en passiva van Alliander beschouwd en zijn de desbetreffende bedragen niet opgenomen in de geconsolideerde cijfers van Alliander.

Medio 2023 bedraagt het 'strip risk' (het gedeelte van de 'termination value' – dat wil zeggen de bij een voortijdig einde van de transactie mogelijk aan de Amerikaanse tegenpartij te betalen vergoeding – dat niet uit de hertoe aangehouden deposito's en beleggingen kan worden voldaan) voor de nog lopende transactie \$ 30 miljoen (2022: \$ 32 miljoen). Het strip risk wordt in hoge mate beïnvloed door de marktontwikkelingen.

Verbonden partijen

De Alliander-groep heeft belangen in diverse deelnemingen en joint ventures. In de diverse deelnemingen en joint ventures heeft Alliander N.V. ofwel invloed van betekenis, maar geen beslissende zeggenschap, ofwel gezamenlijke zeggenschap in de bedrijfsvoering en het financieel beleid. Op grond hiervan worden deze deelnemingen en joint ventures aangemerkt als verbonden partijen. Transacties met deze partijen, waarvan sommige significant zijn, worden uitgevoerd tegen marktcondities en prijzen die niet gunstiger zijn dan die welke bedongen zouden zijn met derde, onafhankelijke partijen.

Met verbonden partijen zijn de volgende transacties gedaan uit hoofde van inkoop en verkoop van goederen en diensten: verkoop van goederen en diensten aan deelnemingen € 0 miljoen (eerste halfjaar 2022: € 0 miljoen) en aan joint ventures € 37 miljoen (eerste halfjaar 2022: € 59 miljoen); inkoop van goederen en diensten van deelnemingen € 19 miljoen (eerste halfjaar 2022: € 16 miljoen) en van joint ventures € 118 miljoen (eerste halfjaar 2022: € 97 miljoen).

Per eind juni 2023 heeft Alliander een vordering van € 16 miljoen (ultimo 2022: € 20 miljoen) voor verstrekte leningen aan verbonden partijen en een vordering van € 26 miljoen uit hoofde van een rekening-courant faciliteit met verbonden partijen (ultimo 2022 een verplichting van: € 20 miljoen).

Informatie over risico's en financiële instrumenten

Financiële risico's

De volgende financiële risico's kunnen worden onderscheiden: marktrisico, kredietrisico, valutarisico en liquiditeitsrisico. De verkorte geconsolideerde halfjaarcijfers bevatten niet, zoals voor de geconsolideerde jaarrekening is vereist, alle informatie over de bovengenoemde financiële risico's waaraan Alliander is blootgesteld en het beleid betreffende het beheer van de risico's uit hoofde van financiële instrumenten, maar moeten in samenhang worden gezien met de geconsolideerde jaarrekening 2022. Sinds eind 2022 zijn er geen wijzigingen geweest in het risicomanagementproces en in het risicomanagementbeleid. In het eerste halfjaar van 2023 is geen materiële kredietschade geleden.

In de onderstaande tabel worden de reële waarden weergegeven van de financiële instrumenten die tegen geamortiseerde kostprijs zijn opgenomen. Daarbij zijn de niveaus van de inputdata volgens de reële waarde hiërarchie vermeld. De niveaus van de inputdata voor het bepalen van de reële waarden zijn als volgt bepaald:

- Niveau 1: genoteerde prijzen (niet-aangepast) op actieve markten voor vergelijkbare activa of verplichtingen;
- Niveau 2: andere inputs dan de in niveau 1 ondergebrachte genoteerde prijzen die voor het actief of de verplichting direct (d.w.z. als prijzen) hetzij indirect (d.w.z. afgeleid van prijzen) waarneembaar zijn;
- Niveau 3: inputs die niet gebaseerd zijn op waarneembare marktgegevens.

Reële waarde van financiële activa en verplichtingen gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs

€ miljoen	30 juni 2023		31 december 2022	
	Reële waarde	Niveau	Reële waarde	Niveau
Vaste activa				
Overige financiële activa	51	2	51	2
Financiële verplichtingen				
Langlopend				
Leaseverplichtingen	-		-	2
Opgenomen leningen:				
Euro Medium Term Notes	-1.980	1	-1.831	1
Overige opgenomen leningen	-565	2	-492	2
Totaal langlopende financiële verplichtingen	-2.545		-2.323	
Kortlopend				
Opgenomen leningen:				
Euro Medium Term Notes	-397		-	1
Euro Commercial Paper	-200	2	-300	2
Overige opgenomen leningen	-145	2	-143	2
Totaal kortlopende financiële verplichtingen	-742		-443	
Totaal financiële verplichtingen	-3.287		-2.766	

Bepaling reële waarde

De reële waarde van deze instrumenten is als volgt bepaald:

Beleggingen in obligaties en overige financiële activa: de reële waarde van de uitstaande leningen en beleggingen is bepaald aan de hand van de te ontvangen kasstromen die zijn gediscoteerd met de risicovrije rentevoeten verhoogd met de kredietopslagen voor deze of vergelijkbare beleggingen. Voor het kortlopende deel van deze vorderingen is verondersteld dat de reële waarde nagenoeg overeenkomt met de boekwaarde.

Opgenomen leningen: de reële waarde van de EMTN is bepaald aan de hand van marktnoteringen in Bloomberg. De reële waarde van de overige opgenomen leningen is bepaald aan de hand van de uitgaande kasstromen die zijn gediscoteerd met de risicovrije rentevoeten verhoogd met de voor Alliander geldende creditspreads. Voor het kortlopende deel van deze opgenomen leningen wordt verondersteld dat de reële waarde nagenoeg overeenkomt met de boekwaarde.

De reële waarde van de onderstaande financiële activa en verplichtingen komt nagenoeg overeen met de boekwaarde van deze instrumenten:

- handels- en overige vorderingen;
- kortlopende belastingvorderingen;
- kortlopende overige financiële activa;
- liquide middelen;
- handelsschulden en overige te betalen posten;
- kortlopende belastingverplichtingen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Kenter

Op 3 juli 2023 heeft Alliander bekend gemaakt dat een consortium bestaande uit ABP en OMERS Infrastructure voornemens is om Kenter over te nemen. Hierover hebben Alliander, ABP en OMERS Infrastructure overeenstemming bereikt. De komende maanden worden gebruikt om het advies- en goedkeuringstraject met o.a. de aandeelhouders en de mededingingsautoriteit af te ronden. Naar verwachting zal de verkoop in de laatste maanden van 2023 worden geëffectueerd. Ultimo 2022 was Kenter in de geconsolideerde balans van Alliander al geclassificeerd als 'aangehouden voor verkoop'. Medio 2023 is dit gecontinueerd. De activa en passiva aangehouden voor verkoop bedragen per 30 juni 2023 € 178 miljoen respectievelijk € 19 miljoen.

Beoordelingsverklaring

Aan: de Raad van Commissarissen en de Raad van Bestuur van Alliander N.V.

Onze conclusie

Wij hebben de in dit halfjaarbericht opgenomen (verkorte) geconsolideerde tussentijdse financiële informatie over de periode 1 januari 2023 tot en met 30 juni 2023 van Alliander N.V. te Arnhem beoordeeld.

Op grond van onze beoordeling hebben wij geen reden om te veronderstellen dat de in dit halfjaarbericht opgenomen tussentijdse financiële informatie over de periode 1 januari 2023 tot en met 30 juni 2023 van Alliander N.V. niet, in alle van materieel belang zijnde aspecten, is opgesteld in overeenstemming met IAS 34 'Tussentijdse Financiële Verslaggeving' zoals aanvaard binnen de Europese Unie.

Deze tussentijdse financiële informatie bestaat uit:

- De geconsolideerde balans per 30 juni 2023.
- De geconsolideerde winst-en-verliesrekening over de periode 1 januari 2023 tot en met 30 juni 2023.
- Het overzicht totaalresultaat per 30 juni 2023.
- Het mutatieoverzicht eigen vermogen per 30 juni 2023.
- Het kasstroomoverzicht over de periode 1 januari 2023 tot en met 30 juni 2023.
- De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor onze conclusie

Wij hebben onze beoordeling verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Standaard 2410, 'Het beoordelen van tussentijdse financiële informatie door de accountant van de entiteit'. Deze beoordeling is gericht op het verkrijgen van een beperkte mate van zekerheid. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de beoordeling van de tussentijdse financiële informatie'.

Wij zijn onafhankelijk van Alliander N.V. zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Daarnaast hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen assurance-informatie voldoende en geschikt is als basis voor onze conclusie.

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en de raad van commissarissen voor de tussentijdse financiële informatie

De Raad van Bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen en het weergeven van de tussentijdse financiële informatie in overeenstemming met IAS 34, 'Tussentijdse Financiële Verslaggeving', zoals aanvaard binnen de Europese Unie. In dit kader is de Raad van Bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de Raad van Bestuur noodzakelijk acht om het opstellen van de tussentijdse financiële informatie mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

De Raad van Commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de entiteit.

Onze verantwoordelijkheden voor de beoordeling van de tussentijdse financiële informatie

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een beoordelingsopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte assurance-informatie verkrijgen voor de door ons af te geven conclusie.

De mate van zekerheid die wordt verkregen bij een beoordelingsopdracht is aanzienlijk lager dan de zekerheid die wordt verkregen bij een controleopdracht verricht in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden. Derhalve brengen wij geen controleoordeel tot uitdrukking.

Wij hebben deze beoordeling professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse Standaard 2410.

Onze beoordeling bestond onder andere uit:

- Het actualiseren van ons inzicht in de entiteit en haar omgeving met inbegrip van de interne beheersing, en in het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving, om gebieden in de tussentijdse financiële informatie te kunnen identificeren waar het waarschijnlijk is dat zich risico's op afwijkingen van materieel belang voor zullen doen als gevolg van fouten of fraude, het in reactie hierop opzetten en uitvoeren van cijferanalyses en andere beoordelingswerkzaamheden om op die gebieden in te spelen en het verkrijgen van assurance-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor onze conclusie.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing met betrekking tot het opstellen van tussentijdse financiële informatie.
- Het inwinnen van inlichtingen bij het bestuur en andere functionarissen van de entiteit.
- Het uitvoeren van cijferanalyses met betrekking tot de informatie opgenomen in de tussentijdse financiële informatie.
- Het verkrijgen van assurance-informatie dat de tussentijdse financiële informatie overeenkomt met of aansluit op de onderliggende administratie van de entiteit.
- Het evalueren van de verkregen assurance-informatie.
- Het overwegen of zich wijzigingen hebben voorgedaan in de grondslagen voor de financiële verslaggeving of de toepassing daarvan en of nieuwe transacties de toepassing van nieuwe grondslagen voor de financiële verslaggeving noodzakelijk maken.
- Het overwegen of de Raad van Bestuur alle gebeurtenissen heeft onderkend die een aanpassing van of een toelichting in de tussentijdse financiële informatie kunnen vereisen.
- Het overwegen of de tussentijdse financiële informatie is opgesteld en weergegeven in overeenstemming met het van toepassing zijnde stelsel van financiële verslaggeving en de onderliggende transacties en gebeurtenissen zonder materiële afwijkingen weergeeft.

Amsterdam, 28 juli 2023

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: B.C.J. Dielissen

Disclaimer

Onderdelen van dit bericht bevatten vooruitzichten voor de toekomst. Deze onderdelen kunnen – zonder beperking – verwachtingen bevatten ten aanzien van overheidsmaatregelen, waaronder regulerende maatregelen, het aandeel van Alliander of één van zijn dochterondernemingen of joint ventures in bestaande en nieuwe markten, industriële en macro-economische trends en de invloed van deze verwachtingen op de operationele resultaten van Alliander.

Dergelijke uitspraken worden voorafgegaan of gevolgd door, dan wel bevatten woorden als ‘gelooft’, ‘verwacht’, ‘meent’, ‘anticipeert’ of vergelijkbare uitdrukkingen. Deze toekomstgerichte uitspraken zijn gebaseerd op de huidige aannames en zijn onderhevig aan bekende en onbekende factoren en andere onzekerheden waarvan vele buiten de invloedssfeer van Alliander, waardoor toekomstige, feitelijke resultaten materieel kunnen afwijken van deze verwachtingen.

Dit bericht is opgesteld met inachtneming van de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling die zijn gehanteerd bij het opstellen van de jaarrekening 2022 van Alliander N.V. die is te vinden op www.alliander.com.

Op dit bericht is geen accountantscontrole toegepast.

Juli 2023

Alliander N.V.

Bezoekadres: Utrechtseweg 68,
6812 AH Arnhem
Postadres: Postbus 50, 6920 AB Duiven
info@alliander.com
www.alliander.com

Uitgave Alliander N.V.

